

„vadászkastély”

Vendég a kastélyban

A fájdalomtól és a tehetetlen dühtől sírni lenne kedve.

- Lehet, hogy az építészethez meg a divathoz értenek a taljánjaid – mondja a nejének sziszegve -, de a fogorvosodtól mentsem meg az Isten! Ez a kétkelkező Paolo Matuzzi! Semmivel sem tudja csökkenteni a nyilallást a fogamban.

Bea asszony kissé meg van sértődve, hogy a férje semmibe veszi a kedvenc fogászát, de látja, hogy nem viccel, és komolyan szenved. – Ugorjunk ki a nyaralóba – javasolja -, a csöndtől, a nyugalomtól meg a finom fenyőillattól rendbe jössz majd.

Kikocsiznak, de ott sem javul az állapota. Az egyik bal alsó foga hátul rettenetesen hasogat. Időlegesen használ, hogy a szájában hideg vizet lötybölget, de amint kiköpi, azonnal visszatér a fájdalom. A gyömbérgyökér rágcslása, amit Matuzzi javasolt, sem használ. Az ebédre, amit a felesége rendelt mára, rá sem bír nézni, pedig az nem más, mint kedvence, vadasmárha zsemlegombóccal. A neje először knédli akart főzni hozzá, de leintette: a csehekkel annyi baja van, hogy még a knédlijük sem kell. – Elmegyek vadászni – mondja az asszonynak -, hátha a zsákmányra koncentráció eltereli a figyelmemet.

Magához veszi a fegyverét. Menni, fáradni, cserkelni vágyik; el akarja foglalni magát valamivel. Kilép a kert kapuján, s a patak mellett húzódó ösvényen az erdő belső, rejtett részei felé halad. Egy forrás közelében megállt és behúzódik egy fűzfa árnyékába. Vár. Felajzott fegyverére hátha kerül kedvére való vad.

Egyszer volt már egy kellemes kalandja itt; egy bájos lányka iramlott erre, könnyű kis pillangót kergetve. Sikerült elfognia a szállongó lepkét, ő viszont magát a leányt ejtette rabul. Régen volt, igaz se volt. Abban az időben elképzelhetetlennek tűnt, hogy egykor majd fogfájás fogja kínozni.

Lomb lebben, ág reccsen... nem vad és nem lányka, mi a fák között motoz: egy idős atyafi tűnik fel a távolban. Ahogy egyre közelebb kerül, látszik, hogy rőzsét gyűjtöget. Vad a zaj miatt már nem várható – kilép az ágak takarásától. – Adjon Isten apámuram!

– Magának is, fiatalúr!

– Aztán tudja-e jóapám, hogy ebben az erdőben tilos rőzsét gyűjteni? – kérdi az öreget. – Csakhogy én nyéki vagyok, kedves barátom, s nekünk, nyékieknek, engedélyünk van itt rőzsét szedni.

– Ne tréfáljon bátyám – évelődik az öreggel – ki volt az a jótét lélek, aki megengedte ezt maguknak?

Most meg az öreg mosolyodik el. – Miért kérdi, ha tudja?

– Lehet, hogy én tudom, de magától kérdem.

– Hát maga volt az, fiatalúr, maga a király.

– Ismer engemet? Találkoztunk már itt? - Az öreg a fejét rázza; nem, nem találkozott vele. – Aztán honnan tudja, hogy én vagyok a király?

– Megismerni a szaváról, hogy maga az. Hanem – lép közelebb -, látom én, hogy valami gyötri. Igaz?

Mátyás röstelli, hogy arcán megjelent a fájdalom. Idegenek előtt az ember magabiztos, nem mutatja a szenvedését.

– Nem baj az fiam – teszi az öregember a karjára a kezét -, a fogad fáj, ugye?

– Maga nem egy semmi ember ám – üti el a kérdést Mátyás -, rájött, hogy ki vagyok, és arra is, hogy a fogam fáj.

– Édes fiam, ebben a korban más sok mindent tud, sok mindenre rájött az ember. Amúgy a szomszédos falunak, Nyék községnek vagyok a tanítómestere.

A fogfájást meg nem kell szégyellni fiam. Szedsz rá valamit?

– Gyömbérgyökeret rágok, azt mondta a talján doktor... - Ne hallgass te a talján doktorokra, édes fiam. A józan eszedre hallgass. – Aztán hirtelen megint témát vált. – Hány főembered van, fiam? – Ezt hogy érti, apám? – Hát akik az ország ügyeit intézik, a fontos hivatalok élén állnak.

Mátyás gondolkodik. – Van vagy huszonöt, harminc.

– Legyen harminckettő; rendben? – Rendben. Legyen.

– Na és ha egy hiányzik, összedől a világ?

Rájön, hogy a harminckettővel a fogak számára utal az öreg, de mielőtt döntésre jutna, a másik folytatja: - Persze, hogy nem dől össze. Ahogyan Vitéz Jánossal jártál el – emlékszel? Mennyit esküdözött, hogy hűséges híved lesz, kitart melletted, aztán mégis megcsalt. Te meg..?

– Honnan tudja maga ezeket bátyám, itt a világ végén, Nyéken?

– Nem annyira a világ vége ez, mint gondolod, édes fiam. Ha az ember nyitva tartja a szemét meg a fülét, sok mindenről értesül, ami odafönt történik.

Folytatja Vitéz János történetét. – Nagyhatalmú bíboros volt meg esztergomi érsek, de te, mikor láttad, hogy nem bírsz vele, és hogy el akar árulni, szépen elrekkentetted. – Így volt?

– Hát... valahogy így.

- Nahát, így kell eljárnod a fogaddal is. A gyömbér semmit sem ér. Ideig-óráig segít, de az a fog már rothadt. Ki kell húzni.

– Biztos, hogy ki kell?

– Biztos. Ha nem akarod, hogy a gyulladás elhatalmasodjon.

– Ki fogja megtenni? – Matozzi mesterre gondol, és kirázza a hideg.

– Majd én, elintézem – mondja az öreg.

- Maga?! Maga tanító. Ehhez is ért?

– Mihez nem? Hány fogat kihúztam én itt Nyéken!

Az öreg az iszákjában keresgél, előszed egy laposüveget. Odakínálja: - Igyál egy nagy kortyot, de ne nyeld le, tartsd a fogadon, ameddig bírod. - Egy idő után már nem tudja a szájában tartani, lenyeli. Mar, de jólesik. – Tessék, még egy slukk!

Megteszi, amit az öreg javasol, és valóban, csökken a foga fájása. Először lassan, aztán mintha elfújták volna. És a kedve is virágosra fordul.

– Nyisd ki a képedet, barátom!

Húha, ilyen gyorsan?

Az öreg kitapogatja a fogat, aztán már a kezében tartja. – Ennyi csak? – Ennyi. – Felemeli a karját, bevágja a sűrűbe. - Vitéz János után sem sírt senki. Volt, nincs.

Hanem fiam! – kérdi az öreg: - érzel-e fájdalmat?

Odatapogat a nyelvével – nem érez.

– Hát azt már nem.

– Hála Isten! – örvend az öreg. – Hanem az ínyed gyulladását egy-két slukk igen-igen elősegítené!

xxx

Így esett, hogy a Krisztus urunk születése utáni 1472. év egyik őszi napjának délutánján Mátyás király kétszintes Buda-Nyéki vadászkastélyának ebédlőjében a nagy, fejedelmi tölgyasztalnál két ember mulatott: a nyéki tanító meg maga Mátyás király. Kóstoltak ők talján bort, cseh sört, de végül a tanítómester laposüvegében rejlő jóféle nyéki körtepálinka mellett maradtak. S azt énekelték:

Töltsd meg testvér, poharamat,

Hadd öblítem a torkomat!

Mert a pohár megtöltve jó;

Az én torkom öblítve jó.